

Nieuwsbrief jaargang 1, nummer 8, 31 oktober 2011

'In het diepe...'

Een minister-president krijgt in zijn eerste jaar vaak te maken met nieuwe, grote en soms zelfs onverwachte problemen en andere tegenvallers. Uit een onderzoek van het Parlementair Documentatiecentrum blijkt dat premier Rutte niet de eerste is die kort na de start van zijn kabinet 'overvallen' wordt met een lastige kwestie: de Eurocrisis. Het blijkt vaker voorgekomen te zijn, zo laat Bert van den Braak op parlement.com zien.

Premier Den Uyl kreeg binnen een jaar te maken met de oliecrisis (1973), zijn verre voorganger Drees werd geconfronteerd met de Indonesische kwestie (1948) en premier De Quay liep binnen de kortste keren tegen 'Nieuw-Guinea' aan (1960). Premiers als Marijnen en Cals kregen problemen met het koningshuis (Irene, Beatrix & Claus). Het kabinet-Biesheuvel bezweek al in het eerste jaar, net als Balkenende I, de kabinetten-Van Agt tuimelden van het ene in het andere conflict en als premier had Lubbers de handen vol aan de sanering van de overheidsfinanciën.

'De wijze waarop 'jonge' premiers die problemen aanpakten, verschilde sterk', analyseert Van den Braak. 'Tamelijk nieuwelingen als De Quay en Balkenende waren aanvankelijk nog wat onwennig.' Hoewel Rutte al redelijk wat Haagse ervaring had, heeft hij ook te maken met een andere, onbekende risicofactor: de PVV.

[lees verder >](#)

Scheepsrecht voor Europa?

Plaat van de maand

Agenda

november/december 2011, Den Haag
'Immigratiepolitiek in Nederland en Europa'
- collegereeks

15 november 2011, De Haag
'Waar visie ontbreekt, komt het volk om'
- presentatie parlementair jaarboek

18/19 november 2011, Groningen
'De voorzitters van de Europese Commissie'
- conferentie

[Uitgebreide agenda >](#)

Cartoon

Premier De Quay had het van meet af aan erg moeilijk. Na zijn eerste confrontatie met de Tweede Kamer tekende Opland in De Volkskrant een cartoon.

[bekijk de cartoon >](#)

Gisteren (konden wij) lezen dat de Grieken voor 200 mld. naar Zwitserse bankrekeningen hebben weggesluisd, hebben weggemoffeld.

PVV-Kamerlid Tony van Dijk,
22 oktober 2011

[lees verder >](#)

Uw mening

De zwakte van de oppositie

Bij de Britse Economist druipt de scepsis over de Brusselse afspraken er van af.

Scheepsrecht? Voor de derde keer in een jaar hebben de Europese regeringsleiders een 'alomvattend pakket' voor de redding van de Euro afgekondigd. Zal het deze keer wel genoeg zijn?

In Brussel maakt Jan Werts, correspondent van het Montesquieu Instituut, een balans op. Het is een tussenbalans met veel vraagtekens: 'Er is een grote stap voorwaarts gezet in het stappenplan om de eurocrisis op te lossen, maar het moet nog op veel punten nader worden ingevoerd. Of het duurzaam is?'

[lees verder >](#)

Zijn nog dieper ingrijpende maatregelen nodig? Structurele aanpassingen van de Europese constitutie? Kan Europa zich redden zonder bestuurlijke hervormingen? Is de aanstelling van een speciale eurocommissaris voor de budgettaire discipline een overtuigende aanzet in die richting?

Vanuit Maastricht plaatst Luc Verhey, directeur van MI Maastricht, enkele kanttekeningen bij dit plan, afkomstig uit de koker van de Nederlandse regering. Zal het over een paar jaar inderdaad 'een nieuwe historische stap in het Europese integratiedebat' blijken?

[lees verder >](#)

Eerste vrouwelijke minister

Marga Klompé – vrouw, politica, katholiek. Een nieuw proefschrift uit 'Nijmegen'.

[lees verder >](#)

Politieke centrum visieloos?

Waar visie ontbreekt, verschraalt het politieke centrum? Jaarboek Parlementaire Geschiedenis 2011 op komst.

[lees verder >](#)

'Onveranderde Wilders'

Een jaar na het aantreden van Rutte/Verhagen is de PVV niet veranderd. Analyse uit 'Groningen'.

[lees verder >](#)

'Oppositie te verdeeld'

PvdA, D66 en GroenLinks zijn te verdeeld om greep op het kabinet te krijgen, constateert Luc Verhey in 'Maastricht'.

[lees verder >](#)

Benoemingen Raad van State

Voor en tegen

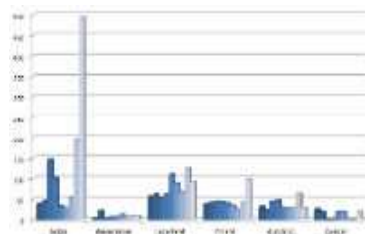
'De vice-president van de Raad van State hoort niet uit een zittend kabinet benoemd te worden.'

Bert van den Braak, verbonden aan het Montesquieu Instituut Den Haag vs Wim Voermans, hoogleraar staatsrecht Universiteit Leiden.

springt na een jaar 'Rutte' meer in het oog dan de kracht van de coalitie.

Formatielengtes

Het einde van de Belgische kabinetsformatie lijkt nabij. Deze formatie is nu al de langste Europese formatie.

[lees verder >](#)

Langste kabinetsformaties in Nederland en België

- België 2010-2011 (inmiddels ruim 500 dagen)
- Nederland 1977 (208)
- België 2007 (194)
- Nederland 1973 (163)
- België 1978 (147)

Vice-presidenten van de Raad van State

- Van Hogendorp (1814-1817)
- Mollerus (1817-1829)
- kroonprins Willem (de latere Koning Willem II)(1829-1840)
- Van Doorn van Westcapelle (1840-1848)
- Mackay (1862-1876)
- Van Reenen (1876-1893)
- Van Panhuys (1893-1897)
- Schorer (1897-1903)
- Van Swinderen (1903-1911)
- Röell (1912-1914)
- Van Leeuwen (1914-1928)
- Van Lynden van Sandenburg (1928-1932)
- Beelaerts van Blokland (1932-1956)
- Rutgers (1956-1959)
- Beel (1959-1972)
- Ruppert (1973-1980)
- Scholten (1980-1997)
- Tjeenk Willink (1997-2012)

Ministers die tussentijds naar 'elders' vertrokken

Het onmachtig Europees labyrint

Column

Jan Rood,
verbonden aan Instituut Clingendael te Den Haag

Is de Europese Unie in tijden van crisis veroordeeld tot onmacht? Wie het optreden van de lidstaten ziet tijdens de huidige schulden crisis, moet welhaast wel tot een bevestigend antwoord komen. Waar deze crisis de Unie tot in haar fundamenten bedreigt – bondskanselier Merkel sprak van een existentiële crisis – stropelen de lidstaten van Eurotop naar Eurotop zonder op enig moment de indruk te wekken geloofwaardig greep te krijgen op de financiële vuurstorm die de Euro bedreigt. 'Too little, too late', is de meest adequate samenvatting van dit optreden. Het vorige week bereikte akkoord zal daarop geen uitzondering zijn. Een optreden bovendien waarmee de EU niet alleen het vertrouwen van de financiële markten heeft verspeeld, maar ook van het IMF, de VS en opkomende machten als China, India en Brazilië.

Die onmacht is eigen aan de EU. De Unie is eigensoortig, een hybride constructie, waarin het ontbreekt aan een gelegitimeerd machtscentrum dat in staat is om ten tijde van crisis snel handelend op te treden. Dat is vanaf den beginne het geval geweest. Natuurlijk, er zijn Europese instellingen als de Europese Commissie en het Hof. Maar dit zijn technocratische instituties, die bedoeld zijn om op functionele en a-politieke wijze het beleid zoals dat toch vooral door de lidstaten wordt uitgestippeld, uit te voeren en juridisch in te kaderen. De Europese Commissie ontbreekt het simpelweg aan de macht en het gezag om in tijden van crisis knopen door te hakken. Dat moet van de lidstaten komen. Maar die zijn alleen in staat tot beslissend optreden als dat besluit in voldoende mate de belangen van alle betrokkenen respecteert: een garantie voor onmacht in tijden van crisis. Inderdaad, 'too little, too late'.

[lees verder >](#)

En verder

Nieuws

Hoe het CDA anders tegen de islam is gaan aankijken. Een analyse van de verkiezingsprogramma's, gemaakt door het DNPP in Groningen.

[lees verder >](#)

Gezocht: een onderkoning. Per advertentie? Het PDC zocht uit hoe de benoemingen bij de Raad van State zijn 'gemoderniseerd'.

[lees verder >](#)

'Julie zijn te stil.' Een oproep van de Duitse minister Westerwelle aan Nederlandse studenten: ga voor 'Europa'.

[lees verder >](#)

Versterkt of verzwakt consensusdemocratie de Europese integratie? Onderzoek naar besluitvorming in de Beneluxlanden door het MI Den Haag.

[lees verder >](#)

Het gebruik van nieuwe media is onontbeerlijk voor de politiek. Verslag van een symposium, mede georganiseerd door het Montesquieu Instituut.

[lees verder >](#)

Parlement.com

Kiezers
Partijen
Tweede Kamer
Eerste Kamer
Regering
Polder

Europa-Nu.nl

Praktisch Europa
Europa in de wereld
Nederland en Europa
Hot Issues
Beleid en toekomst
Wie doet wat

- De Hoop Scheffer 2003
secretaris-generaal NAVO
- Scholten 1980
vice-president Raad van State
- Vredeling 1977
lid Europese Commissie
- Lardinois 1973
lid Europese Commissie
- Mansholt 1958
lid Europese Commissie
- Beelaerts van Blokland 1933
vice-president Raad van State

Politici naar het bedrijfsleven

- Ineke Dezentjé Hamming (VVD)
FME-CWM
- André Rouvoet (ChristenUnie)
zorgverzekeraars
- Atzo Nicolai (VVD)
DSM
- Camiel Eurlings (CDA)
KLM
- Wouter Bos (PvdA)
KPMG
- Jan Peter Balkenende (CDA)
Ernst & Young
- Frank Heemskerk (PvdA)
Royal Haskoning
- Jack de Vries (CDA)
Hill & Knowlton

Colofon

De Hofvijver is een uitgave van het Montesquieu Instituut en zijn partners.

[lees verder >](#)

Partners

Aan- en afmelden

Hier kunt u zich aanmelden voor deze nieuwsbrief

Deze brief niet meer ontvangen?
[U kunt zich hier afmelden](#)

Montesquieu-Instituut.nl

Het instituut
Onderzoek
Onderwijs
Actueel
Europa
Nederland